42

БАТЛАВ.
ГОВЬСҮМБЭР АЙМГИЙН
ЗАСАГ ДАРГА Т.БАТ-ЭРДЭНЭ

“ЧОЙР ХОТЫГ ЛОГИСТИКИЙН ТӨВИЙГ ҮНДЭСЛЭН ОЕДЛЫН КЛАСТЕРЫН ЗАГВАРААР ХӨГЖҮҮЛЭХ” ТЕХНИК ЭДИЙН ЗАСГИЙН ҮНДЭСЛЭЛ БОЛОВСРУУЛАХ АЖЛЫН ДААЛГАВАР

2024 оны 11 дугаар сарын 12-нд Улаанбаатар 2024

Д/д	Ажлын нэр, төрөл	Тайлбар
1.	**Ажил гүйцэтгэх үндэслэл**	Монгол Улсын Их Хурлын 2020 оны 52 дугаар тогтоолоор баталсан "Алсын хараа-2050" Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого: 4.2. Эдийн засгийн тэргүүлэх салбаруудыг хөгжүүлж, экспортын баримжаатай эдийн засгийг бий болгоно. 8.1. Бүс нутгийн эдийн засгийн интеграцид дэд бүтцийн нэгдсэн сүлжээгээр бүрэн холбогдож, эдийн засгийн эрчимтэй өсөлтийг хангах суурь нөхцөлийг бүрдүүлнэ. 4.Орон нутгийн тээвэр логистикийн нэгдсэн сүлжээг үе шаттайгаар байгуулж, олон улсын болон бүсийн тээвэр логистикийн сүлжээнд холбосон байна. Монгол Улсын Их Хурлын 2024 оны 64 дүгээр тогтоолоор баталсан Монгол Улсын бүсчилсэн хөгжлийн үзэл баримтлал: 3.6.22. Чойр хотыг логистикийн төв, хуурай боомтод түшиглэн олон улсын худалдааны төв, оёдлын кластерын загвараар хөгжүүлнэ. 3.6.8.Даланзадгад, Чойр хотуудад бүсийн тээвэр, логистикийн төв байгуулна. 3.6.25.Чойр, Сайншанд хотуудын тээвэр, логистикийн төвийг түшиглэн хуурай боомт байгуулна. 3.4.21.Багануур хот-Чойр хот чиглэлийн 220 кВ-ын цахилгаан дамжуулах агаарын шугам барина. 3.5.27.Чингис хот-Чойр хот-Мандалговь хот-Арвайхээр хот чиглэлийн авто замын бүсэд ногдох хэсгийг барина. 3.6.27.Багануур хот-Чойр хот чиглэлийн 220 кВ-ын цахилгаан дамжуулах агаарын шугам барина. Говьсүмбэр аймгийн 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэлийн 4.2 дахь заалт Орон нутгийн тэргүүлэх салбарын хүнд, хөнгөн үйлдвэрлэлийг бодлогоор дэмжихээр тус тус заасан.
2.	**Ажлын зорилго**	• Монгол Улсын хөгжилд гүйцэтгэх Чойр хотын эдийн засгийн чиг үүргийг шинжлэх ухааны үндэслэлтэй арга зүйгээр тодорхойлж, түүнийг хэрэгжүүлэх стратегийг боловсруулах; • Орчин үеийн хот ба бүс нутаг төлөвлөлтийн шинэ хандлагад тулгуурлан Чойр хотыг хуурай боомт, тээвэр логистикийн төвд тулгуурлан оёдлын кластер болон худалдааны цогцолборын загвараар хөгжүүлэх хөгжлийн үзэл баримтлал /концепц/-ыг тодорхойлох; • Хөгжлийн загвар, үзэл баримтлал /концепц/-ыг хэрэгжүүлэх замын зураглалыг төр, хувийн хэвшил, орон нутаг, хөрөнгө

		оруулагчдын оролцоог тогтоосон байдлаар боловсруулах; • Аймгийн хэмжээнд эдийн засгийн салбаруудын нөөц, хөдөлмөрийн нөөц, урсгалыг тодорхойлж, ирээдүйн ажиллах хүчийг бэлтгэх үндсэн чиглэлиг тодорхойлох; • Аймгийг хөгжүүлэх хоршилт, төрөлжилт, дагналтыг тодорхойлох, сумуудын хамтын ажиллагааны төрөл хэлбэр, гүйцэтгэх үүргийг тодорхойлно; • Толорхойлсон концепцоор хөгжүүлэхэ бүсийн эдийн засгийн өсөлтийг дэмжсэн ажлын байр бий болгох төсөл, арга хэмжээний санал, эрэмбийг тодорхойлох; • Эдийн засгийн өсөлтийн загвар боловсруулах. • Тодорхойлсон загвараар хөгжихөд шаардлагатай үйлдвэрийн байршил, эдийн засгийн үр ашгийн судалгаа, тооцоолол, хөрөнгө оруулалтын эх үүсвэрийг шийдвэрлэх боломжит хувилбарыг боловсруулах; • Шинээр бий болох ажлын байр, шилжилт хөдөлгөөн, татах чадвар зэргийг үнэлж тооцоолно; • Тухайн аймгийн хөгжлийн боломж, хөдөө аж ахуйн нөөц, онцлогт тулгуурласан оёдлын үйлдвэрлэл, үйлчилгээ, худалдаа, бирж, тээвэр логистикийн цогцолборыг байгуулж, орон нутагт иргэн, аж ахуйн нэгж, хоршоологчид болон ноос угаах, самнах, утас ээрэх сүлжмэлийн үйлдвэрлэл, үйлчилгээ явуулах бизнесийн таатай орчинг бий болгох, ажлын байрыг нэмэгдүүлэх, улмаар иргэд болон орон нутгийн нийгэм, эдийн засгийн хөгжилд бодит хувь нэмэр оруулах.
3.	**Шийдвэрлэх үндсэн асуудал**	Сүүлийн жилүүдэд хөдөө, орон нутгийн нийгэм, эдийн засгийн хөгжил нийслэлээс илт хоцорч, орон нутгаас нийслэл Улаанбаатар хотыг чиглэсэн урсгал бий болж, орон нутагт үйлдвэрлэл үйлчилгээ, бизнесийн үйл ажиллагаа явуулах боломж харьцангуй хязгаарлагдмал болсон нь хөгжлийн хэт ялгаатай, тэнцвэргүй байдлыг үүсгэсэн. Иймд бүс, орон нутгийн онцлогт тулгуурлан, бүтээгдэхүүнийг төрөлжүүлэн хөгжүүлэх, иргэдийн орлогыг нэмэгдүүлэх, нэмүү өртөг шингэсэн үйлдвэрлэлийг дэмжих, тухайн орон нутагтаа таатай амьдрах нөхцөл боломжийг бүрдүүлэхтэй холбоотойгоор орон нутгийн эдийн засгийн нөөц чадавх, байгалийн нөөцийг бүрэн ашиглах, өртөг шингээсэн үйлдвэрлэл, үйлчилгээ, худалдаа, тээвэр логистик, оёдлын кластераар хөгжүүлэх концепц, үзэл баримтлалыг боловсруулах шаардлага үүсээд байна.
4.	**Ажлын иж бүрдэл**	Тухайн аймгийн орон нутгийн хөгжпийн төвд ноос угаах, самнах үйлдвэр дээр түшиглэсэн оёдлын кластер үйлдвэрлэл технологийн цогцолборын жишиг загвар зураг боловсруулах ба дараах асуудлуудыг шийдвэрлэхээр тусгасан байна. 1. Орон нутгийн эдийн засгийн салбаруудын нөөц чадавх, байгаль, түүх, соёл, хөдөө аж ахуйн нөөц, давуу тал, онцлогт тулгуурласан эргэлтэд оруулах боломж бүхий эдийн засгийн тэргүүлэх чиглэл, хүчин чадлыг тодорхойлж, салбар болон үйл ажиллагааны төрөлжилт, хоршилт, дагналтын талаар санал боловсруулах, цаашдын хөгжлийн чиг хандлага, стратегийг боловсруулах; 2. Үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх бололцоо бүхий жишиг загвар зураг боловсруулах, төсөл арга хэмжээний

		холбогдох тооцоо судалгааг хийж, нийгэм эдийн засагт үзүүлэх нөлөө, гүйцэтгэх үүрэг, оролцоог тодорхойлох, сумдын уялдаа холбоог хангах талаар санал боловсруулах; 3. Тухайн орон нутгийн нийгэм, эдийн засгийн өнөөгийн байдалд дүн шинжилгээ хийх; 4. Тухайн аймгийн орон нутгийн хөгжлийн нөөцөд тулгуурлан үйлдвэрлэл, үйлчилгээ, худалдаа, биржийн цогцолбор байгуулах эдийн засгийн судалгаа, тооцооллыг хийх, хөрөнгө оруулалтын эх үүсвэрийг шийдвэрлэх хувилбарыг боловсруулах, хувийн хэвшил, хоршоодын оролцоог тодорхойлох, нийгэм эдийн засгийн үр ашгийг тооцоолох; 5. Ижил төстэй үйлдвэрлэл барьж байгуулсан улс орнуудын туршлага, төлөвлөлт, шийдлийг судлан цогцолборын төлөвлөлтөд тусгах, олон улсын стандартад нийцүүлэх; 6. Үйлдвэрийн зам тээврийн сүлжээг улс, бүс, орон нутгийн авто замын сүлжээтэй уялдуулан төлөвлөх, инженерийн дэд бүтцийн хангамжийн төлөвлөлтийг эдийн засаг, техниктехнологийн оновчтой хувилбараар тооцон тусгах; Томоохон төсөл, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх оновчтой байршил, газрыг холбогдох эрх бүхий байгууллагуудын хүрээнд хийгдсэн судалгаа, тооцоо болон Засгийн газраас баримталж буй бодлого чиглэлтэй уялдуулах, барилга байгууламжийн хэмжээ, хүчин чадал зэргийг нарийвчлан тодорхойлох. Тухайлбал үүнд: • Олон улсын худалдааны цогцолбор • Хуурай боомт • Тээвэр логистикийн төлөвлөлт • Оёдлын кластер
5.	**Ашиглах материал**	1. Техник эдийн засгийн үндэслэл боловсруулах ажлын хүрээнд дараах ажлыг хийж гүйцэтгэнэ. Үүнд: **Төслийн суурь судалгаа:** • Хууль эрх зүй, бодлогын баримт бичгийн судалгаа; • Макро, микро орчны шинжилгээ; • Орон нутгийн нийгэм, эдийн засаг, аж үйлдвэржилтийн судалгаа, • Хөдөө аж ахуйн нөөцийн судалгаа, • Газар ашиглалтын судалгаа; • Олон улсын тэргүүн туршлагын судалгаа; **Эрэлт, нийлүүлэлтийн шинжилгээ:** • Эрэлтийн шинжилгээ; • Нийлүүлэлтийн шинжилгээ; • Зөрүүгийн шинжилгээ; **Төслийн зорилго, зорилт болон цар хүрээг тодорхойлох:** • Төслийг хэрэгжүүлэх хэрэгцээ шаардлага, үндэслэлийг тодорхойлох; • Зорилго, зорилт, хүрэх үр дүн шалгуур үзүүлэлтийг тодорхойлох; • Ажпын тоо, хэмжээ, хамрах хүрээг тодорхойлох; • Төслийн үр дүн, нөлөөлөх хүчин зүйлс, нийгэм эдийн засгийн үр нөлөөг тодорхойлох; **Төслийн бүтээгдэхүүн үйлчилгээ, техник технологийн шийдэл:**

		• Бүтээгдэхүүн үйлчилгээний тодорхойлолт; • Төслийг хэрэгжүүлэх техник, технологийн шийдэл; • Төслийг олон нийтэд хүргэх үйл ажиллагааны шийдлүүд; • Төслийн онцлогоос хамаарах бусад шийдэл, хувилбаруудыг гаргах; **Тухайн орон нутгийн хөгжлийн төвд үйлдвэрлэл хөгжүүлэх төлөвлөгөө:** • Одоо байгаа үйлдвэржилтийн түвшинд дүн шинжилгээ хийж үнэлэх, хөгжлийн түвшинг харьцуулсан үнэлгээнд үндэслэн тухайн орон нутагт хөгжүүлэх нөөц бололцоо; • Хөдөө аж ахуйн үйлдвэрлэлийн нөөцийн үнэлгээ, хэтийн төлөвлөлт; • Жижиг, дунд үйлдвэрлэл, анхан, дунд шатны хоршоодыг хөгжүүлэх нөөц бололцоо, хэтийн төлөв; **Төслийн санхүү, хөрөнгө оруулалтын тооцоо:** • Төслийн анхны хөрөнгө оруулалтын тооцоо /хөрөнгө оруулалтын томсгосон тооцоо/; • Санхүүгийн тооцоолол; • Санхүүжилтийн эх үүсвэрийн боломжит хувилбарууд, • Санхүүжилтийн хуваарь; • Санхүү, эдийн засгийн үр ашгийн шинжилгээ, мэдрэмжийн шинжилгээ; • Нөхөн олговрын тооцоо; **Эрсдэлийн шинжилгээ:** • Төслийн эрсдэлийн шинжилгээ; • Эрсдэлийн удирдлагын төлөвлөгөө; **Төсөл хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны төлөвлөгөөний зөвлөмж:** • Төслийн бүтээн байгуулалтын хуваарь; • Удирдлага зохион байгуулалт, хүний нөөцийн төлөвлөлт; • Төсөл хэрэгжүүлэх газрын газар ашиглалтын төлөвлөгөө; • Төслийг хэрэгжүүлэх инженерийн дэд бүтцийн хангамж; • Төслийг хэрэгжүүлэх ажпын үйл ажиллагааны төлөвлөгөө, үе шат; • Төслийг хэрэгжүүлэх бусад арга хэмжээ; **Жишиг загвар зураг:** • Хөдөө аж ахуйн үйлдвэрлэл технологийн жишиг загвар зургийн хувилбарууд /М1:1000/; • Байршлын схем /М1:100000/; • Цогцолборын барилга байгууламжийн жишиг загвар зургийн хувилбарууд /М1:200/; • Инженерийн дэд бүтцийн хангамж /М1:5000/; • Ерөнхий харагдах байдал /3Э зураг/; • Төлөвлөлтийн онцлогийг харуулсан анимэйшн /2-3 минут/; **Төслийн үр дүнг тодорхойлох:** • Нэгдсэн санал, зөвлөмж; • Төслийг оновчтой хэрэгжүүлэх тогтолцоо, удирдлага, зохион байгуулалтын талаар тодорхой санал, дүгнэлт. • 2. Тухайн аймгийн орон нутгийн хөгжилд тулгуурласан үйлдвэрлэл, үйлчилгээ, худалдаа, бирж, тээвэр логистикийн цогцолборын жишиг загвар зураг: • Үйлдвэрийн барилга байгууламж барих газрын оновчтой байршлыг тодорхойлох;

		• Үйлдвэрийн барилга байгууламжийн жишиг загвар зургийн хувилбарууд; • Судалгаа, шинжилгээ, тооцооллын дүгнэлт, харьцангуй давуу, сул талуудын харьцуулалт, хөгжилд нөлөөлөх хүчин зүйлүүдийн тодорхойлолт, эдийн засгийн тооцоо; • Орон зайн төлөвлөлтийн үндсэн шийдэл; Богино, дунд хугацаанд хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөө.
6.	**Зураг төсөл боловсруулах ажлын үе шат**	**Эхлэлийн тайлан:** Арга зүйн хэлэлцүүлгийг зохион байгуулах, ажлын даалгавар тусгагдсан бусад шаардлагатай хууль эрх зүйн баримт бичиг, суурь судалгаа хийхэд шаардлагатай өгөгдөл мэдээллийг цуглуулж боловсруулалт хийх; **Дундын тайлан:** Суурь судалгаа, нөхцөл байдлын үнэлгээ; Хөгжлийн хувилбар боловсруулах, үнэлгээ хийх; Жишиг загвар зургийн үндсэн шийдэл; Хэлэлцүүлэх, санал авах; **Эцсийн тайлан:** Холбогдох байгууллагуудаас санал авах; Хөгжлийн эцсийн хувилбар боловсруулах; Жишиг загвар зургийн бүрдэл, тайлбар бичиг.
7.	**Захиалагч байгууллага**	"Бүсчилсэн хөгжлийн үндэсний хүрээлэн" УТҮГ
8.	**Тендерт оролцогчийн багийн гишүүдэд тавигдах шаардлага**	Зөвлөх хуулийн этгээд нь бүс нутгийн төлөвлөлтийн арга зүй аргачлалтай, судалгаа боловсруулалтын ажлын туршлагатай, мэдээлэлийн бааз бүрдүүлэхэд шаардагдах мэдээллийн технологийн мэдлэг чадвартай, тоног төхөөрөмжтэй байх. Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль, журам, Сангийн сайдын баталсан жишиг баримт бичгийн шалгуур үзүүлэлт.
9.	**Зураг төсөл боловсруулах хугацаа**	Гэрээ байгуулснаас хойш 9 сар
10.	**Гүйцэтгэгч байгууллага**	Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа ажил үйлчилгээг худалдан авах тухай хуулийн дагуу сонгон шалгаруулсан хуулийн этгээд
11.	**Санхүүжилт, эх үүсвэр**	Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалт
12.	**Санхүүжилт**	500,000,000.0 (*Таван зуун сая*) төгрөг.
13.	**Хүлээн авах материал**	Ажлын бүрдэл хэсэгт туссан судалгаа шинжилгээний зураглал, тайлан тооцоо, видео зэргийг хэвлэмэл болон цахим хэлбэрээр гүйцэтгэсэн программ хангамжийн эх хувилбараар "Бүсчилсэн хөгжлийн үндэсний хүрээлэн" УТҮГ-т хүлээлгэж өгөх /4 хувь/.